

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/338/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4211216429
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hušeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4211216429.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Česká republika, s.r.o., so sídlom, Praha, Novodvorská 994, IČO: 25 117 483, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 36 613 843, zastúpená konateľom a advokátom Mgr. Tomášom Kušnírom, proti odporcovi: Z. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., t. č. na neznámom mieste, v konaní zastúpený opatrovníčkou Tatianou Szabovou, tajomníčkou Okresného súdu Komárno, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zastúpený HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, IČO: 36 727 334, o zaplatenie sumy 325,33 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 6C/268/2011-143 zo dňa 21. marca 2013 v spojení s opravným uznesením č.k. 6C/268/2011-202 zo dňa 22. júla 2013, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa nepriznania náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi **p o t v r d z u j e .**

Odvolací súd návrh vedľajšieho účastníka na strane odporcu na prerušenie konania **z a m i e t a.**

Navrhovateľovi **n e p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie a zároveň rozhodol, že odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania nepriznáva. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 96 ods. 1, ods. 3, § 146 ods. 1, ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "OSP"). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 21.09.2011 domáhal zaviazania odporcu na zaplatenie sumy 325,33 Eur s príslušenstvom. Navrhovateľ prípisom zo dňa 20.03.2013 vzal návrh v celom rozsahu späť a navrhol konanie zastaviť. Nakoľko navrhovateľ vzal návrh v celom rozsahu späť, súd konanie zastavil. Náhradu trov konania odporcovi nepriznal dôvodiac tým, že si náhradu trov konania neuplatnil a v konaní mu žiadne trovy konanie ani nevznikli. Ďalej uviedol, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania pozostávajúcej z náhrady trov právneho zastúpenia nepriznal, nakoľko nešlo o trovy účelne vynaložené na uplatňovanie alebo bránenie práva odporcu v konaní. Poukázal na to, že v prípade vedľajšieho účastníka sa jedná o združenie, cieľom založenia, ktorého bolo predovšetkým zabezpečenie ochrany práv spotrebiteľov a ich oprávnených záujmov. S prihliadnutím na čl. IV. Stanov tohto združenia, právna problematika ochrany spotrebiteľa je pre združenie dostatočne známa a je schopné ciele svojho založenia aj uviesť do života a zrealizovať svoje úlohy, v opačnom prípade jeho založenie nemá opodstatnenie. Ak teda združenie disponuje viacerými pracovníkmi, ktorým právna úprava spotrebiteľských zmlúv je známa tak, že môžu poskytovať odborné konzultácie v rámci spotrebiteľského poradenstva, uskutočniť vydavateľskú a publikačnú činnosť vo veciach spotrebiteľských práv a ich ochrany, neexistuje dôvod na to, aby tento vedľajší účastník využíval služby advokáta. Ak vedľajší

účastní napriek tomu sa rozhodol dať zastupovať advokátom v tomto konaní, tieto trovy súd považoval za neúčelne vynaložené. Takýto záver nespochybňuje právo vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom, ale nie je možné všetky trovy vzniknuté advokátskym zastupovaním vo všeobecnosti považovať za účelne vynaložené trovy konania, pričom poukázal na nález Ústavného súdu SR II. ÚS 78/03 z 9. septembra 2004. Súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania musí skúmať aj účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva. Na náhradu neúčelne vynaložených trov žiadnemu účastníkovi občianskoprávného konania nevzniká nárok a to ani vedľajšiemu účastníkovi.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal včas odvolanie vedľajší účastník na strane odporcu a to v časti výroku, ktorým mu nebola priznaná náhrada trov konania a to z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil a zaviazal navrhovateľa na náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Konštatoval, že nesprávne právne posúdenie veci spočíva v nesprávnej aplikácii ustanovenia § 146 ods. 2 OSP. Uviedol, že je nepochybné, že dôvodom späťvzatia návrhu na začatie konania navrhovateľom bolo uplatnenie námietky premlčania vedľajším účastníkom. Odporca bol v konaní úspešný vďaka úkonu vedľajšieho účastníka, za ktorý vedľajšiemu účastníkovi nebola priznaná náhrada trov konania. Stanovisko popierajúce význam právneho zastúpenia považoval za účelové a zjavne nesprávne. Výklad, ktorý by z uplatňovania práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa právne zastúpiť, je nielen absurdný ale najmä odporujúci zákonom SR a tiež predpisom EÚ, nakoľko pri jeho aplikovaní by nebolo možné prostredníctvom združenia riadne, účelne a efektívne chrániť a presadzovať práva a oprávnené záujmy spotrebiteľov, teda ani plniť základnú úlohu spotrebiteľského združenia stanovenú legislatívou SR a EÚ. Pokiaľ je možné, aby sa silný navrhovateľ dať zastúpiť advokátskou kanceláriou a v prípade úspechu vo veci žiadal náhradu trov právneho zastúpenia, musí byť možné, aby mal takéto oprávnenie aj vedľajší účastník konania, ktorým je navyše v tomto prípade spotrebiteľské združenie, ktoré je zriadené za účelom ochrany práv odporcu ako spotrebiteľa. Námietka premlčania nebola daná zo strany hlavného účastníka a nemohla byť daná ani zo strany súdu. Bez právneho posúdenia veci a bez vzniesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné a aj pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný obdobne ako boli neúspešní mnohí ďalší spotrebiteľia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčané nároky v prevažnej väčšine zo spotrebiteľských zmlúv, ktoré navyše obsahovali aj neprijateľné podmienky. Súd prvého stupňa svojím postupom a nepriznaním náhrady priamo poprel rovnosť podmienok v konkrétnom súdnom konaní, zasiahol do procesných práv vedľajšieho účastníka garantovaných o.i. v § 93 ods. 4 OSP a znemožnil mu tak reálny výkon úloh spotrebiteľského združenia vymedzených zákonom. Súd prvého stupňa fakticky odňal spotrebiteľovi právo na kvalifikovanú pomoc spotrebiteľského združenia v rámci občianskeho súdneho konania. Vedľajšiemu účastníkovi nie je možné odoprieť právo dať sa zastúpiť advokátom. Odvolateľ na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutia krajských súdov Slovenskej republiky a na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 22.12.2010 vo veci C-279/09, DEB Deutsche Energiehandels und Beratungsgesellschaft mbH proti Spolkovej republike Nemecko. Zároveň žiadal o priznanie náhrady trov odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 29,29 Eur (odvolanie 16,60 Eur, režijný paušál + DPH). Záverom uviedol, že pokiaľ sa odvolací súd stotožní s návrhom súdu prvého stupňa navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) OSP konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka na strane odporcu podal vyjadrenie navrhovateľ. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti v zmysle § 219 OSP potvrdil. Podľa názoru navrhovateľa vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa - musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. majú možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012, ako aj v rozhodnutí 3Cob/259/2011. Ďalej uviedol, že z vlastných skúseností má vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania,

združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Rovnaký právny názor vyjadril aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012. Mal za to, že paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/91/2012. Namietal, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 150 OSP. Zdôraznil, že súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Obdobný názor vyslovil Ústavný súd SR v náleze II. ÚS 78/03, ako aj v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/100/2012. Ďalej uviedol, že združenie odporcu v konaní nezastupuje. Podobný právny názor zastal aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 13Co/40/2012. Ďalej dôvodil, že ustanovenia Charty základných práv EÚ ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Zároveň si navrhovateľ uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 24,31 Eur s DPH, ktoré pozostávajú z jednej polovice úkonu právnej služby vo výške 14,94 Eur s DPH a režijného paušálu k právnomu úkonu vo výške 9,37 Eur s DPH.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej časti podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdiť.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia súdu prvého stupňa dospel k záveru, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, svoje rozhodnutie úplne a riadne odôvodnil. Odvolací súd sa v danej právnej veci v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, preto sa v odôvodnení rozhodnutia obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia podľa § 219 ods.2 OSP.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporcu zaplata sumy 325,33 Eur s príslušenstvom. Súd prvého stupňa rozsudok č.k. 6C/268/2011-29, zo dňa 29.11.2001, zamietol návrh navrhovateľa a odporcovi nepriznal náhradu trov konania. Na základe odvolania navrhovateľa, Krajský súd v Nitre uznesením č.k. 8Co/88/2012-57 zo dňa 31.05.2012 zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa uznesením č. k. 6C/268/2011-106 zo dňa 03.01.2013 ustanovil odporcovi opatrovníčku. Dňa 10.05.2012 oznámil vedľajší účastník vstup do konania na strane odporcu a zároveň vzniesol námietku premlčania. Navrhovateľ vzal následne podaním zo dňa 20.03.2013 svoj návrh v celom rozsahu späť a žiadal konanie vo veci zastaviť, čím zaviniel zastavenie konania. Následne súd prvého stupňa uznesením č.k. 6C/268/2011-143 zo dňa 21.03.2013 konanie vo veci zastavil a odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania. Súd prvého stupňa vydal opravné uznesenie č.k. 6C/268/2011-202 zo dňa 22.07.2013 z dôvodu nesprávneho označenia navrhovateľa.

Podľa § 137 OSP trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Odvolací súd konštatuje, že účastníci konania majú právo byť v konaní zastúpení advokátom, avšak majú právo len na náhradu trov konania proti neúspešnému účastníkovi konania potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd je teda oprávnený a zároveň povinný o uplatnenom nároku na náhradu trov konania individuálne rozhodovať z hľadiska ich účelnosti. Odvolací súd mal z obsahu spisu za preukázané, že vedľajší účastník na strane odporcu dobrovoľne vstúpil do konania, pričom nekontaktoval odporcu a nepoznal ani predmet konania. Vedľajší účastník ako aj v iných obdobných prípadoch vstúpil do predmetného konania, zároveň vzniesol námietku premlčania a uplatnil si aj nárok na náhradu trov právneho zastúpenia. Vzhľadom na cieľ a úlohu vedľajšieho účastníka, ktorými sú ochrana spotrebiteľa, je možné predpokladať, že tento disponuje znalosťami a vedomosťami v oblasti spotrebiteľského práva, a preto je spôsobilým samostatne ochraňovať spotrebiteľa. Nutnosť a opodstatnenosť svojho právneho zastúpenia vedľajší účastník vôbec nepreukázal a nezdôvodnil ho z hľadiska účelnosti a hospodárnosti. Odvolací súd mal za to, že takýto paušálny vstup vedľajšieho účastníka do bližšie nepoznaných konaní a udelenie všeobecnej plnej moci advokátovi na svoje zastupovanie v neznámom počte vecí nemôže byť prejavom naplnenia jeho cieľa a úloh ako občianskeho združenia pôsobiaceho na ochranu spotrebiteľov a taktiež to nemôže byť ani prejavom hospodárnosti jeho konania. Uvedené konanie vedľajšieho účastníka navodzuje stav, že spotrebiteľské združenie neslúži primárne záujmom spotrebiteľov, ale záujmom advokáta, ktorý si v paušálnych podaniach bez bližšej vedomosti o danom konaní, do ktorého vstupuje automaticky vyčísluje aj náhradu trov právneho zastúpenia. Odvolací súd v súvislosti s nepriznaním náhrady trov konania (právneho zastúpenia) vedľajšiemu účastníkovi uvádza, že v danom prípade nedošlo k porušeniu práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov garantovaného čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, nakoľko predmetné trovy neboli účelne vynaložené, t. j. nepôsobili v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že vedľajším účastníkom uplatňované trovy konania sú neúčelne a nehospodárne, preto odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

K návrhu vedľajšieho účastníka na prerušenie konania je potrebné uviesť, že ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c) OSP ukladá súdu povinnosť prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru (rozhodol), že požiadava súdny dvor o rozhodnutie o predbežnej otázke, lebo je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu súdnemu dvoru na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Vyriešenie právnych otázok nastolených odvolateľom v tomto konaní patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho rozhodnutia súdneho dvora. Pre riešenie tohto prípadu nebola otázka výkladu komunitárneho práva rozhodujúca. Vzhľadom k uvedenému súd návrh na prerušenie konania zamietol.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 OSP a úspešnému navrhovateľovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech nepriznal náhradu trov odvolacieho konania s poukazom na ich neúčelnosť, keďže navrhovateľ sa k otázke účelnosti trov konania vedľajšieho účastníka vyjadril už v písomnom podaní zo dňa 20.3.2013, v ktorom podaní zoberal návrh na začatie konania späť.

Odvolací senát prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.